

Maak kennis met de hemelse leidsters...

... en alledaagse dingen worden een feest

Een ontdekkingsreis, dat moet het bezoek aan de opvang voor kinderen zijn. De hemelse leidster krijgt dat voor elkaar, zegt pedagoog Annemiek Waage. 'Baal niet van een regenbui, laat kinderen ervaren hoe het voelt als de druppels op hun wang vallen.'

'Is er vandaag iemand jarig?' fluistert een jongetje tegen zijn vriendje op het kinderdagverblijf. Blijkbaar beleeft hij veel plezier aan het vieren van verjaardagen. De leidster hoort zijn vraag en roept spontaan: 'De vis is jarig!' Ze zet de kom in de kring, waarna de peuters de goudvis uit volle borst toezingen.

Pedagoog Annemieke Waage van de Haagse kinderopvangorganisatie Triodus was veertien jaar geleden getuige van dat bijzondere verjaardagsfeestje op een kinderdagverblijf. De impulsieve actie van de leidster om de vis tot jarige te bombarderen, is ze nooit meer vergeten. 'Zij was met recht een hemelse leidster, ze maakte van gewone dingen iets heel bijzonders. Die verjaardag is voor de kinderen onvergetelijk', zegt Annemieke.

Het begrip *hemelse leidster* is bedacht door pedagogen uit de regio Haaglanden tijdens een overleg over de kwaliteit van kinderopvang. Die kwaliteit valt of staat met de kwaliteit van de leidster, maar is niet af te meten aan de vaardigheden die ze beheerst, aldus de pedagogen.

Kracht en inspiratie

In workshops en lezingen leert en vertelt Annemieke pedagogisch medewerkers hoe ze een hemelse leidster kunnen worden. 'Je persoonlijkheid is het belangrijkste opvoedingsinstrument. Opvoeden gaat immers over de relatie tussen jou en een kind. De kracht en inspiratie om een relatie met kinderen te kunnen opbouwen, zit in wie je bent', zegt ze.

Nannie de Waard

'Ik wil elke dag bijzonder maken'

Nannie de Waard (28) is groepsleidster op kinderdagverblijf 't Ottertje in Alkmaar. Collega's noemen haar een hemelse leidster omdat ze veelzijdig is en 'contactueel sterk'.

'De kinderen voelen zich hier zo thuis, dat ze zelfs denken dat ik op 't Ottertje woon. Om eerlijk te zijn voelt het ook als mijn tweede thuis. Ik voel me helemaal op mijn gemak tussen de kinderen en mijn collega's.

Pret maken, dat vind ik belangrijk. Kinderen genieten ervan als ik ze in de maling neem. "Nou jongens, vanmiddag neem ik de trampoline weer mee naar huis", zei ik toen we hem net een dag hadden. "Maar je hebt geen schroevendraaier om hem uit elkaar te halen", zeiden ze wijs. "Oh nee?" en ik toverde een schroevendraaier tevoorschijn.

Er is geen dag dat ik niet fluitend naar mijn werk ga. Ja, ik zit wel eens minder goed in mijn vel. Op zo'n dag neem ik me altijd voor om de kinderen zelf te laten spelen. Maar als ik eenmaal bij ze ben, laat ik me weer meetrokken in hun spel. Uiteindelijk zijn zij de beste afleiding.'

'Ik maak er graag een feest van'

Ilona Kruijt (26) werkt op kinderdagverblijf Pieter Post in Assendelft. Volgens collega's is ze een hemelse leidster omdat ze er helemaal is voor de kinderen, én hun ouders.

'Werken op het kinderdagverblijf is mijn roeping. Dat wist ik al tijdens mijn studie. Ik liep stage op een peuterspeelzaal en vond het erg jammer dat ik de kinderen steeds maar voor een ochtend had. Dat schiep nauwelijks een band. Op het kinderdagverblijf bouw je met kinderen iets op, waardoor ze je gaan vertrouwen. Ik geniet ervan als ze naar me toe rennen om me iets te laten zien of iets te vertellen. Het contact met ouders vind ik minstens zo belangrijk. Zij hebben het vertrouwen in mij om hun kind bij mij achter te laten. Hun kind is de hele dag bij mij, dan moet mijn band met hen ook goed zijn. Daarom communiceer ik bewust veel met ze. Ik merk dat ze dat waarderen.

Mijn sterke punt is dat ik mezelf ben. Soms trek ik ineens een laken over mijn hoofd, roep dan plotseling "boe!" Op zo'n moment liggen de kinderen in een deuk. Die momenten, dáár doe ik het voor.'

Ilona Kruijt

Een van de opdrachten voor de deelnemers luidt: schrijf twintig dingen op die je heel goed kunt. Dat is voor de meesten een lastige klus. 'We zijn het gewoonweg niet gewend. In een sollicitatiegesprek moeten we onze sterke en zwakke punten opnoemen, zoals: Ik ben lief voor de kinderen. Of: Ik kan mooie raamschilderingen maken.'

Dat zijn volgens Waage grootse activiteiten die er minder toe doen. 'Het talent van de hemelse leidster is dat ze van alledaagse dingen iets moois kan maken. Stel: je moet met veertien peuters naar buiten en als de kinderen eindelijk hun schoenen en jassen aan hebben, begint het te regenen. Dan kun je vreselijk balen. Óf je laat de peuters ervaren hoe het voelt als de regen op je wang druppelt, om daarna lachend en gierend kletsnat weer naar binnen te gaan.'

Risico's durven nemen, dát tekent een goede leidster, zegt Waage nog. 'Je kunt je ergeren als de kinderen tijdens het eten naar het raam stormen om naar de hagel te kijken die plotseling uit de lucht valt. Maar is het echt zo erg dat dat gebeurt?'

Verwonder je

De Haagse pedagogen stelden samen met pedagogisch medewerkers een checklist op met maar liefst 22 eigenschappen waaraan je een hemelse leidster kunt herkennen. 'Je hoeft niet perfect te zijn', zegt Waage. 'Je kunt nauwelijks aan alle 22 voorwaarden voldoen. Perfectie leidt tot starheid.'

Toch zijn er een aantal eigenschappen die elke pedagogisch medewerker moet hebben, om een beetje hemels te zijn. 'Je moet je verwonderen over kinderen, die de wereld met heel andere ogen bekijken. Doe daar iets mee. En realiseer je dat ieder kind uniek is.'

Humor is een vereiste. En je moet je kwetsbaar kunnen opstellen, of durven afwijken van routines. 'Natuurlijk is het niet hemels om alle routines los te laten. Ze geven structuur aan de dag en zorgen voor houvast. Ook kinderen houden niet van chaos. Maar routines waar je echt tegen opziet, zoals veertien jassen dichtdoen en 28 schoenen aantrekken, die moet je aanpakken.'

In de kinderopvang zijn volgens Waage genoeg leidsters die hemels zouden kunnen zijn. Maar de meeste krijgen van hun werkgever niet de kans om het ook echt te zijn. 'Werkgevers spelen te weinig in op de kwaliteiten van mensen. Ze begeleiden leidsters op groepsmanagement, niet op hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. Als je talenten worden gezien, dan inspireert dat jou en neem je anderen mee op ontdekkingsreis. Niet alleen jij, maar de hele organisatie komt tot bloei.'

Fluitend naar het werk

Een hemelse leidster gaat dagelijks fluitend naar haar werk. Ondanks de werkdruk? Waage: 'Die vraag mag er niet toe doen. We moeten stoppen het idee te voeden dat de werkdruk in de kinderopvang te hoog is. Er is geen werkdruk, er is druk werk. Maar dat rechtvaardigt niet dat je chagrijnig wordt. Ik ken genoeg leidsters die keihard werken en daar plezier in hebben. Dat lukt doordat ze hun activiteiten klein houden, weten wat de kinderen nodig hebben en zichzelf zijn. Dat zijn de hemelse leidsters.'

'Vandaag is de goudvis jarig!'

Ben jij hemels?

Wie zich herkent in het merendeel van deze eigenschappen, mag zich volgens de Haagse pedagogen met recht hemels noemen. Doe er je voordeel mee!

De hemelse leidster...

- is geïnteresseerd
- is enthousiast
- heeft echte belangstelling
- zit goed in haar vel
- heeft visie
- heeft een positieve uitstraling
- is loyaal
- realiseert zich dat ieder kind uniek is
- heeft relativeringsvermogen
- heeft humor
- kan van alledaagse dingen iets bijzonders maken
- experimenteert met nieuwe ideeën
- durft risico's te nemen
- kent haar grenzen
- heeft een positief zelfbeeld
- is zelfbewust
- kan zich kwetsbaar opstellen
- laat zichzelf zien
- zet zichzelf neer met een eigen visie
- gebruikt haar talenten
- durft te groeien
- kent haar culturele en etnische identiteit •